

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
The Adminmstrator's Creative Leadership and Happy Workplace
of School Under the Secondary Educational
Service Area Office Suphanburi

เฉลิมพร แต่งโสภာ Chalernporn Taengsopha
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร
Faculty of Education, Silpakorn University
Corresponding author, e-mail: chalernporn@syp.ac.th

Received November 15, 2024; Revised December 26, 2024; Accepted: December 27, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี 2) เพื่อทราบองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 28 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล โรงละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 56 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ ดุบริน และองค์กรแห่งความสุขตามแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน บุคลิกภาพ ความรู้ และความสามารถทางปัญญา 2) องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ มีสังคมดี น้ำใจงาม ครอบครัวดี ใช้เงินเป็น คุณธรรม การหาความรู้ สุขภาพดี และการผ่อนคลาย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; องค์กรแห่งความสุข

Abstract

The purposes of this research were 1) to determine the administrator's creative leadership under the secondary educational service area office Suphanburi 2) to determine happy workplace of school under the secondary educational service area office Suphanburi 3) to determine the relationship between the administrator's creative leadership and happy workplace of school under the secondary educational service area office Suphanburi. The sample were 28 school's administrators under the secondary educational service area office Suphanburi. The 2 respondents in each school were; a school administrator and a Head of department. There were totally 56 respondents. The research instrument was a opinionnaire about the creative leadership based on concept of Andrew J. Dubrin, and happy workplace of Thai health promotion foundation. The statistical used for analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation Pearson's product moment correlation coefficient and Coefficient of Variation. The research found that: 1) The administrator's creative leadership under the secondary educational service area office Suphanburi, as a whole and each aspect were at a high level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; passion for the task and the experience of flow, Personality, Knowledge and Cognitive abilities. 2) Happy workplace in school under the secondary educational service area office Suphanburi, as a whole and each aspect were at a highest level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; happy society, happy heart, happy family, happy money, happy soul, happy brain, happy body and happy relax. 3) The relationship between the creative leadership and happy workplace in school under the secondary educational service area office Suphanburi was found correlated as a whole were at a high level at .01 level of significance which is positive correlated.

Keywords: Creative Leadership; Administrator; Happy Workplace

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลกระทบต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป โดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน

การสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ที่จะศึกษาต่อในระดับต่างๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่พร้อมรับ การเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการใช้ศิลปะแห่งกระบวนการอิทธิพลการชักนำคนในการให้มาทำกิจกรรมในสถานการณ์จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด ซึ่งคุณภาพของการจัดการศึกษาจะมีผลเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคคลในองค์กร ทั้งนี้การจัดการศึกษาในอนาคตควรดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถ ใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการนำพาองค์กรให้รอดพ้นและได้รับชัยชนะภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และสามารถตอบสนองความต้องการต่อสังคม ผู้บริหารในองค์กรจึงต้องมีภาวะผู้นำที่เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้นำที่มีความเอาใจใส่ในงานของตน และมีความสุขในการหากระบวนการหรือวิธีการในการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สามารถแก้ปัญหาและสถานการณ์อย่างสร้างสรรค์ จนนำไปสู่การพัฒนางานให้ก้าวหน้า ค้นหาแนวคิดและนวัตกรรมการทำงานใหม่ๆ ซึ่งคุณลักษณะของผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพปัญญา บุคลิกภาพ และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในการทำงาน (Andrew J. Dubrin, 2022)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุพรรณบุรี กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา ดังนี้ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ มัชฌิมสุพรรณบุรี สร้างโอกาสและคุณภาพการศึกษา ขับเคลื่อนประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์คิตติศิลป์ สู่ความเป็นเลิศ ค่านิยมขององค์กร คือ “4S Core Value” คือ ส่งเสริมความร่วมมือ (S1 - Synergy) ยึดถือความมุ่งมั่น (S2 - Stribe) ร่วมกันสร้างมาตรฐาน (S3 - Standard) มีผลงานอันภาคภูมิใจ (S4 - Self-respect) มีพันธกิจ 7 ประการ คือ 1) สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการดูแลความปลอดภัยทุกกรูแบบ 3) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร 4) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในการแข่งขัน 5) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน 6) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดการศึกษาตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุพรรณบุรี มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยได้มีการระบุถึงจุดอ่อนของผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงาน การจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดล่าช้าส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ การจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ วัสดุสื่อ ครุภัณฑ์ ไม่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาไม่คุ้มค่า การกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งผลให้ภารกิจบางส่วนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และ

ผลสำเร็จของงานบางอย่างยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีการระบุถึงอุปสรรคที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา คือ การสื่อสารทางเทคโนโลยี ระบบการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี, 2566)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ยังต้องพัฒนาในด้านการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงให้มากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สูงขึ้นเพื่อนำพาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ และส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งความสุข เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี คือ ครูมีภาระงานนอกเหนืองานสอนมากเกินไป และบางภาระงานไม่ตรงกับความรู้ของครู ปัญหาด้านการเงินเกิดปัญหาหนี้สินมากมาย จึงส่งผลให้สุขภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านกาย จิต ปัญญา สังคม มีปัญหา และส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อทราบองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ที่มีแบบแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 โรงเรียน โดยใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 56 คน โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อ

สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X_{tot}) ตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) 1) ความรู้ (X_1) 2) ความสามารถทางปัญญา (X_2) 3) บุคลิกภาพ (X_3) และ 4) ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน (X_4)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน (Y_{tot}) ตามแนวคิดความสุข 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 1) สุขภาพดี (Y_1) 2) น้ำใจงาม (Y_2) 3) การผ่อนคลาย (Y_3) 4) การหาความรู้ (Y_4) 5) คุณธรรม (Y_5) 6) ใช้เงินเป็น (Y_6) 7) ครอบครัวยุติธรรม (Y_7) และ 8) มีสังคมดี (Y_8)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสัมประสิทธิ์ความแปรผันเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์มีระบบ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ว่ามีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นตอนที่ 1** การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นเตรียมโครงการเพื่อให้เกิดกระบวนการของการดำเนินการตามโครงสร้างของงานวิจัย คือ ศึกษาสภาพปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงข้อแก้ไขต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ นำเสนอโครงการงานวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร **ขั้นตอนที่ 2** การดำเนินการวิจัย เมื่อได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขอบเขตของงานวิจัย โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วจึงนำไปทดลองใช้ (try out) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือแล้วนำไปเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล **ขั้นตอนที่ 3** การจัดเตรียมโครงการวิจัย รายงานการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดเรียงร่างรายงานผลการวิจัยนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงจัดพิมพ์รายงานการวิจัยและส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือเสนอต่อภาควิชาเพื่อทำหนังสือคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ในการทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระ ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัย ครั้งนี้

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ และส่งคืนทางไปรษณีย์สำหรับสถานศึกษาที่ไม่สะดวกในการเดินทางการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ 1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม 2.

ตรวจการให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ และ 3. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.67, C.V. = 15.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน บุคลิกภาพ ความรู้ และความสามารถทางปัญญา ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดนี้ประกอบกับค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน พบว่า ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (C.V. = 15.80) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (X_{tot})

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	$\bar{x}$	S.D.	C.V.	ระดับ
1	ความรู้ (X_1)	4.18	0.56	13.40	มาก
2	ความสามารถทางปัญญา (X_2)	4.15	0.88	21.20	มาก
3	บุคลิกภาพ (X_3)	4.23	0.72	17.02	มาก
4	ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน (X_4)	4.39	0.72	16.40	มาก
รวม (X_{tot})		4.24	0.67	15.80	มาก

2. องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.44, C.V. = 17.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีสังคมดี น้ำใจงาม ครอบคลุมดี ใช้เงินเป็น คุณธรรม การหาความรู้ สุขภาพดี และการผ่อนคลาย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดนี้ประกอบกับค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน พบว่า ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (C.V. = 17.08) ดังที่จะแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน และระดับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (Y_{tot})

ข้อที่	องค์กรแห่งความสุข	$\bar{x}$	S.D.	C.V.	ระดับ
1	สุขภาพดี (Y_1)	4.28	0.44	17.08	มาก
2	น้ำใจงาม (Y_2)	4.55	0.45	13.37	มากที่สุด
3	การผ่อนคลาย (Y_3)	4.17	0.93	23.96	มาก

4	การหาความรู้ (Y ₄)	4.33	0.49	14.11	มาก
5	คุณธรรม (Y ₅)	4.34	0.50	14.66	มาก
6	ใช้เงินเป็น (Y ₆)	4.46	0.39	15.09	มาก
7	ครอบครัวดี (Y ₇)	4.54	0.54	13.70	มากที่สุด
8	มีสังคมดี (Y ₈)	4.57	0.61	15.15	มากที่สุด
รวม (Y _{tot})		4.40	0.44	17.08	มาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (X_{tot}) กับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r_{xy} = .856$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ดังที่ปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y _{tot}
X ₁	.658**	.793**	.785**	.775**	.697**	.510**	.463**	.820**	.861**
X ₂	.528**	.712**	.900**	.626**	.660**	.464**	.520**	.836**	.845**
X ₃	.684**	.762**	.686**	.719**	.699**	.466**	.457**	.653**	.792**
X ₄	.619**	.669**	.658**	.631**	.642**	.395**	.333*	.676**	.722**
X _{tot}	.654**	.776**	.813**	.723**	.716**	.485**	.475**	.795**	.856**

** มีความสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีความสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหาร มีขั้นตอนในการคัดกรองหรือหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกที่มีความเหมาะสม ทำให้ได้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ซึ่งผู้บริหารได้มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองทั้งในด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนเห็นความสำคัญในการพัฒนางานที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชนอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกมล ติมปะนะชัย ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่พยากรณ์การบริหารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากด้วยเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของ

คะแนนสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการแก้ปัญหา และด้านความยืดหยุ่น ตามลำดับ (ณัฐกมล ลิ้มปะชัย, 2560)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการบริหารงานบุคคลที่ดี โดยส่งเสริมให้บุคลากรภายในโรงเรียนออกกำลังกาย เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด ให้บุคลากรภายในโรงเรียนรู้จักวางแผนการใช้เงิน มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ยกย่องบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดี จัดภูมิทัศน์และดูแลสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนให้มีความสะอาดปลอดภัย จัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด ประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนพัฒนาตนเอง ได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ทำให้บุคลากรมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน จึงเกิดความสุขในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิกร ตูลาธาร ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ คนทำงานมีความสุข ชุมชนสมานฉันท์ และที่ทำงานน่าอยู่ (รุจิกร ตูลาธาร, 2565)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีโดยภาพรวมกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเกิดจาก ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารมีความรู้ มีความสามารถทางปัญญา มีบุคลิกภาพที่ดี มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานอย่างมีความสุข สุขภาพร่างกายแข็งแรง เพื่อนร่วมงานมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันละกันเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กร มีความรัก ความสามัคคี รวมถึงมีสภาพแวดล้อมที่ดี โรงเรียนเป็นที่ทำงานที่น่าอยู่ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหาร ทำให้สามารถนำความรู้ของผู้บริหารมาแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และมุ่งมั่นที่จะทำงานทำให้ครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน มีการให้กำลังใจในการทำงาน และส่งเสริมสิทธิของบุคลากรในโรงเรียนบนปัจจัยพื้นฐานด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ ความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร จึงมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ศรีบุญเรือง ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยการคิดสร้างสรรค์ปัจจัยการมีความยืดหยุ่นและปัจจัยการมีจินตนาการเป็นตัวแปรพยากรณ์สามารถร่วมกันพยากรณ์องค์การแห่งความสุขของโรงเรียน

ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 70.40 (อมรรัตน์ ศรีบุญเรือง, 2565)

องค์ความรู้ใหม่

1. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

2. จากการศึกษาองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการเป็นองค์กรแห่งความสุขได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การเป็นองค์กรแห่งความสุข

บทสรุป

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ส่วนองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อรองรับผู้บริหารที่เริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุ ปรับรูปแบบการพัฒนาทางด้านวิชาชีพให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย สร้างแรงจูงใจปรับเปลี่ยนวิธีการมอบหมายงานเพื่อลดความกดดัน รวมไปถึงผู้บริหารจะต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนการจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ศึกษาเรียนรู้งานที่รับผิดชอบให้เข้าใจงานอย่างแท้จริง และเมื่อเกิดความเครียดจากการทำงาน ผู้บริหารควรพิจารณาหาสาเหตุความเครียดว่าเกิดจากสาเหตุใด ในบางกรณีอาจจะต้องขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ และควรหากิจกรรมผ่อนคลายความเครียด เพื่อให้ผู้บริหารลดความเครียดและสามารถทำงานได้อย่างมีความสุข

1.2 หน่วยงานควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลาย และจัดการกับความเครียด โดยใช้เวลว่างหรือเวลาหลังเลิกงาน ควรกำหนดให้บุคลากรมีการประชุมเพื่อวางแผนการทำงานในช่วงเวลาต่างๆ ทั้งก่อนทำงาน ระหว่างทำงาน และหลังทำงาน เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความราบรื่น ป้องกันปัญหาข้อขัดแย้ง หรือความเครียดของบุคลากร ควรจัดการแข่งขันกีฬาสำหรับบุคลากร ควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ ร่วมรับประทานอาหาร หรือท่องเที่ยวในโอกาสต่างๆ ควรนำบุคลากรเข้าวัดทำบุญ ฟังเทศน์ฟังธรรม ไหว้พระขอพร ฝึกนั่งสมาธิ ทำจิตใจให้สงบ และควรจัดมุมพักผ่อนหรือห้องพักผ่อนสำหรับบุคลากร

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีควรให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ทำให้องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรเกิดประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน ซึ่งนำไปสู่องค์กรแห่งความสุขและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน ในสังกัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน หรือผู้บริหารเพศชายและเพศหญิง เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐกมล ลิ้มปะชัย. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่พยากรณ์การบริหารหลักสูตรขั้นพื้นฐานในสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 26(1): 94-103.
- รุจิกร ตูลาธาร. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2567) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี.* สุพรรณบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรรัตน์ ศรีบุญเรือง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 2(2): 2155-2168.
- Andrew J. Dubrin. (2022). *Leadership: Research Finding Practice and skills.* (10th ed). Boston: Cengage.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 607-610.

